

Consiliul Europei a lansat două proiecte pentru a continua susținerea reformelor în sectorul justiției penale în Republica Moldova

Principalele instituții beneficiare din Republica Moldova au asistat astăzi la prezentarea a două proiecte ale Consiliului Europei: "Consolidarea reformelor din sistemul penitenciar, de probațiune și de îngrijire a sănătății în instituțiile de tip închis din Republica Moldova" cu durata de 36 de luni ("Proiectul SPPRH") și "Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova", cu durata de 30 de luni ("Proiectul SHRCCJ"). Ambele proiecte sunt finanțate prin Planul de acțiune al Consiliului Europei pentru Republica Moldova (2021-2024) și vor fi implementate prin asigurarea unei coordonări transversale între ele.

Ambele proiecte se bazează pe realizările Planurilor de acțiune anterioare ale Consiliului Europei pentru Republica Moldova, în special, rezultatele proiectelor implementate între 2015 și 2020, și anume, Programul "Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova" (2018 – 2021, "Programul HRCCJ") și Proiectul "Susținerea reformei justiției penale în Republica Moldova (2015 – 2018). În plus, proiectele sunt axate pe consolidarea continuă a realizărilor Misiunii Norvegiene de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Republica Moldova (NORLAM), care și-a încheiat activitatea în țară în iunie 2017. Cele două proiecte noi lansate astăzi reprezintă continuarea Programului HRCCJ de 36 de luni.

În discursul său de bun venit, domnul William Massolin, Șeful Oficiului Consiliului Europei la Chișinău, a subliniat că "Necesitatea accelerării reformelor în domeniul justiției penale în Republica Moldova este susținută de constatările și recomandările organismelor statutare de monitorizare și de tratatele Consiliului Europei, precum și de neajunsurile relevate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului".

Proiectul SPPRH își propune să îmbunătățească managementul penitenciarelor, să promoveze calitatea asistenței medicale acordate deținuților (inclusiv și a îngrijirii sănătății mintale), să sprijine Inspectoratul Național de Probațiune în consolidarea profilului său, să promoveze valoarea sancțiunilor și măsurilor comunitare printre toți actorii sistemului de justiție penală și să consolideze programele și protocoalele de tratament pentru pacienții din instituțiile psihiatrice (inclusiv pentru pacienții aflați la tratament prin constrângere).

Proiectul SHRCCJ se axează pe aplicarea arestării preventive, aplicarea pedepselor penale și îmbunătățirea eficacității mecanismelor de control și monitorizare a condițiilor de detenție (inclusiv a mecanismelor disponibile Instituției Ombudsmanului și Mecanismului Național de Prevenire a Torturii), astfel contribuind la reducerea supraaglomerării în penitenciare și încurajarea utilizării sancțiunilor și măsurilor comunitare. Obiectivul cheie al proiectului este de a face sistemul de justiție penală din Moldova mai conform cu standardele privind drepturile omului.

Ambele proiecte sunt interconectate și constituie o abordare amplă în soluționarea problemelor cheie aferente justiției penale în Moldova.

În acest context, domnul Alexandru Pleșca, Secretar de stat, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că “ Pentru depășirea situației actuale precare în sistemul justiției, mai sunt necesare intervenții și sprijin suplimentar. Astfel, Ministerul va sprijini în continuare implementarea planurilor de lucru pentru dezvoltare, lansarea noilor grupuri de lucru și dezvoltarea și implementarea documentelor și instrumentelor strategice.”

Ambele proiecte vor contribui la consolidarea în continuare a sistemului de justiție penală în țară, care, de asemenea, se bazează pe analiza constatărilor și recomandărilor emise de organismele de monitorizare ale Consiliului Europei, Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și a Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), precum și pe hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la Republica Moldova. În conformitate cu cele mai recente recomandări ale CPT, proiectul SPPRH va integra pentru prima dată o componentă axată pe tratamentul pacienților în instituțiile psihiatrice, inclusiv al pacienților aflați la tratament prin constrângere.

Doamna Tatiana Zatić, Secretar de stat, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a remarcat că “Importanța primordială a proiectului rezidă în obiectivul său de a aborda tratamentul pacienților din instituțiile de tip închis și accesul deținuților la asistență medicală de calitate în penitenciare. Acest lucru va aduce beneficii durabile pentru bunăstarea generală a acestei categorii de pacienți - începând cu detenția, continuând cu eliberarea și reintegrarea lor ulterioară în societate.”

Evenimentul de lansare a fost urmat de primele ședințe ale Comitetelor Directoare ale ambelor proiecte, care au reunit reprezentanți ai beneficiarilor proiectelor, instituții guvernamentale partenere și reprezentanți ai Consiliului Europei. Ședințele au fost marcate de realizarea unui schimb fructuos privind cooperarea dintre Consiliul Europei și Republica Moldova în domeniul drepturilor omului și al statului de drept, precum și prezentarea de subiecte aferente domeniilor de intervenție și rezultatelor scontate ale proiectului. În acest context, planurile generale de lucru ale proiectelor și planurile operaționale de lucru pentru anul 2021 au fost discutate și aprobate de membrii Comitetelor Directoare.

Domnul Cornel Lebedinschi, Secretar de stat, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a remarcat că, “Proiectele vor susține îmbunătățirea capacităților ofițerilor de urmărire penală și ofițerilor de investigații din cadrul poliției și a procuraturii și Planurile de lucru ale proiectelor vor aduce o valoare adăugată fiecărui beneficiar implicat în ele”.

Evenimentul de lansare și ședințele Comitetelor Directoare au servit drept prilej pentru autoritățile Republicii Moldova și beneficiarii proiectelor să reflecteze, împreună cu Consiliul Europei, asupra realizărilor comune anterioare în domeniul reformelor justiției penale din Republica Moldova, impactul acestora, precum și necesitatea continuă de eforturi suplimentare și pașii care trebuie întreprinși în această direcție.

